

Branko Pavlović,
član Izvršnog
odbora Generali
osiguranja i
predsednik
Udruženja
aktuara Srbije

Aktuar za Oskara

Aktuari imaju razne uloge u osiguravajućim kompanijama, penzijanskim i investicionim fondovima i drugim institucijama. Koliko je značajan njihov posao govori i činjenica da se još od davnina pojavljuju u glavnim ili sporednim ulogama u filmovima i serijama. Ova kolumna će biti posvećena tim ulogama koje su glumci imali u filmovima i TV serijama, glumeći aktuare.

Prva pojava aktuara na filmu bila je 1944. godine u kriminalističkom filmu Dvostruko osiguranje režisera Bila Vajldera. Bio je nominovan za 7 Oskara, ali nije dobio nijednog. Edvard Robinson glumi poznavaoča aktuarske nauke i statistike koji istražuje ubistvo osiguranika sa vrednom polisom životnog osiguranja. Iako su počeli u crno-belim filmovima, danas su aktuari stigli do 3D crtanog filma. U filmu Zootropolis iz 2016. godine animirani lik po imenu Jaguar, koji je u stvari mladi tigar, objašnjava svoju želju da postane aktuar. Poslednji igrani film u kome se pojavljuju aktuari je Odrastanje iz 2014. godine u kome karakter koga glumi Itan Houk učestvuje u edukaciji za aktuarsku licencu i polaze drugi nivo.

Najveći glumac koji je glumio aktuara je trostruki oskarovac Džek Nikolson u filmu Sve o Šmitu iz 2002. godine. Film se bavi doživljajima aktuara Vorena Šmita posle penzionisanja. Džek Nikolson je bio nominovan za Oskara i za najbolju ulogu u ovom filmu, ali je nije dobio, tako da je konkurs za najslavniju ulogu aktuara još uvek otvoren.

Pored glumaca, u filmu Tron iz 1982. godine, jednu od važnijih uloga ima Ram, kompjuterski aktuarski program iz jedne velike osiguravajuće kompanije, koga dočarava glumac Den Šor.

Iako u domaćim filmovima za sada nema aktuara, Džejms Vuds, glumac srpskog porekla, čija je baba Srpinkinja, glumio je aktuara u filmu iz 1976. godine Mehur od milijardu dolara. Film se bavi tadašnjim velikim skandalom vezanim za osiguranje i berzu, gde je pomenuti aktuar mozak operacije prevare.

U filmu Trinaest razgovora na istu temu iz 2001. godine, Alan Arkin je sjajno predstavio lik ogorčenog aktuara osiguravajuće

kompanije Džina. Film se bavi pitanjima: šta je to sreća, kako je zadržati ili kako se može izgubiti u jednom trenutku. Radnja se održava u Njujorku, prožeta je "aktuarskim" pitanjima o verovanju u slučajnost i kako i najmanji gest može promeniti tok nečijeg života.

Pored filmova aktuari se pojavljuju i u TV serijama. Većina serija se nije prikazivala kod nas, ali su dostupne našim gledaocima preko Interneta. "Hot in Cleveland" je priča o tri prijateljice iz Los Angelesa koje igrom slučaja dospeju u Klivlend. U drugoj sezoni ove serije iz 2011. godine aktuar Džo, koga glumi Majkl MekMili-an, objašnjava majci svoj posao aktuara u osiguranju. U četvrtoj sezoni, dve godine kasnije, njegova majka priznaje da i dalje ne razume čime se on to bavi.

Akturski posao je prikazan u neobičnom kontekstu u nekoliko TV serija: u seriji o savremenom Šerloku Holmsu "Elementary" iz 2012. godine, profesionalni ubica se zove Aktuar i specijalista je u predstavljanju svojih ubistava kao nesrećnih slučaja ili prirodnih smrti. Britanska TV serija "The Robinsons" iz 2005. godine, prikazuje aktuara u reosiguranju koga glumi Martin Frimen, koji shvata da njegov posao iz snova ipak nije ono što želi da radi i odlučuje da promeni profesiju. U seriji "The Shield" iz 2002. godine, policija ispituje silovatelja koji tvrdi da je po zanimanju aktuar. U seriji "The Wild Wild West" iz 1968. godine, jedanaesta epizoda četvrte sezone zove se "Noć pohlepog aktuara". Postoji i crtana serija Svemoguća Kim iz 2003. godine, u kojoj Ronov otac, olakšava preseljenje porodice prvo u Norvešku, a zatim u Mesec izjavom: "Ja sam aktuar i mogu da radim svuda gde se dodeljuje novčana vrednost ljudskom životu".

Nije ostalo više mesta u ovoj kolumni za pojavljivanje aktuara u delima iz drugih umetnosti, ali ne mogu da preskočim da pomenem pozorišni muzikal "Volim te zbog" iz 2016. godine u kome glavni karakter aktuarka Diana u Aktuarovoј pesmi objašnjava pravila za lov na muža, baziранa na aktuarskim formulama, kao ni poručnika Pelikana, aktuara iz poznate priče Dobri vojnik Švejk. ■

